

Sygn. akt II AKa 298/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodnicząca:	SSA Izabela Dercz
Sędziowie:	SA Piotr Feliniak (spr.) SO del. Robert Świecki
Protokolant:	sekr. sądowy Jadwiga Popiołek

przy udziale J. S., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2015 r.

sprawy z wniosku **Z. Ł.**

o zadośćuczynienie w związku z internowaniem w okresie stanu wojennego

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 11 września 2014 r., sygn. akt IV Ko 88/14

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II AKa 298/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 11 września 2014 roku w sprawie sygn. akt IV Ka 88/14 po rozpoznaniu sprawy o zadośćuczynienie w związku z internowaniem w okresie stanu wojennego na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego:

- zasądzone od Skarbu Państwa na rzecz Z. Ł. kwotę 40.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za internowanie w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981 roku w Polsce stanu wojennego, z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku, zaliczając na jej poczet kwotę 20 000 złotych wypłaconą Z. Ł. na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 20 marca 2008 roku, w sprawie sygn. akt IV Ko 533/07,
- oddalono wniosek w pozostałej części (wyrok k. 72).

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik wnioskodawczyni. Na podstawie art. 425 §1 i 2 oraz art. 444 kpk zaskarżył powyższy wyrok w całości.

W oparciu o przepis art. 438 §1 pkt 2 i 3 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania karnego, mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 4 kpk, art. 5 §2 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk, art. 424 §1 pkt 1 kpk w szczególności polegającą na:

a) niedostatecznym uwzględnieniu sytuacji osobistej wnioskodawczyni: stanu zdrowia, cierpienie psychofizycznych i moralnych z powodu odosobnienia i ścisłej izolacji od rodziny przez okres ponad 7 miesięcy, permanentnego strachu o siebie i najbliższych, przymusu opuszczenia kraju wobec dalszej inwigilacji po uchyleniu decyzji o internowaniu i wieloletniej niemożności znalezienia pracy w Polsce;

b) dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego poprzez:

- pominięcie w całości kompleksowej dokumentacji medycznej obrazującej stan zdrowia wnioskodawczyni,
- nieuwzględnienie obecnych warunków życia wnioskodawczyni, tj. konieczności utrzymywania się z miesięcznej renty w wysokości 1 000 zł – nieadekwatnej do zaspokojenia potrzeb elementarnych, takich jak zakup żywności, leków, opłacenie wizyt u lekarzy,
- bezpodstawne pominięcie zasadnych obaw wnioskodawczyni o życie swoje i jej najbliższych, a zwłaszcza w sytuacji, gdy syna wnioskodawczyni zamordowano w związku z jej niezłomną postawą na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

c) pobieżne uzasadnienie motywów rozstrzygnięcia poprzez niewskazanie, jakie fakty sąd uznał za udowodnione i na jakich oparł się dowodach podczas wyrokowania;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, iż kwota 20 000 zł (uprzednio zasądzono również 20 000 zł – tj. kwotę zbliżoną do maksimum w poprzednim stanie prawnym) tytułem zadośćuczynienia w pełni rekompensuje doznane cierpienia związane z internowaniem i pozbawieniem wolności, a co za tym idzie – zaspokaja poczucie lęku, stresu, niedogodności, w sytuacji, gdy całościowa ocena materiału dowodowego w sprawie na taki pogląd nie zezwala.

Na podstawie art. 427 §1 kpk i art. 437 §2 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie żądania wnioskodawczym o zasądzenie od Skarbu Państwa na jej rzecz kwoty 80 000 zł tytułem zadośćuczynienia za internowanie w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981 roku w Polsce stanu wojennego (z zaliczeniem na jej poczet kwoty 20 000 zł wypłaconej na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 20.03.2008 r. w sprawie o sygn. IV Ko 533/07) (apelacja k. 79-83).

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 stycznia 2015 roku utrzymano w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną (wyrok k. 103). Wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożył pełnomocnik wnioskodawczyni (k. 104).

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Co do zasady apelacja w większości sformułowanych w niej zarzutów jest niezasadna, a ponadto dotknięta jest ona wadami konstrukcji, które pozwoliły ocenić ją jako apelację bezzasadną. Dotyczy to przede wszystkim zarzutów obrazę prawa procesowego.

Podnieść należy więc, że nie można jednocześnie formułować zarzutu opartego na podstawach określonych w art. 7 kpk oraz 5 §2 kpk. W świetle utrwalonego orzecznictwa podnosi się, iż zarzut obrazę art. 5 §2 kpk dotyczy wtórnej dla ustaleń faktycznych płaszczyzny procedowania sądu, a zatem nie może być podnoszony jednocześnie z zarzutem obrazę art. 7 kpk (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 roku, sygn. V KK 270/12, LEX 1293868). Ponadto wątpliwości, o których mowa w przepisie art. 5 §2 kpk, to wątpliwości pozostające już po dokonaniu

prawkłowej oceny wiarogodności dowodów, które pomimo jej dokonania nie dają się usunąć (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2013 roku, sygn. akt II KK 207/12, LEX 1299162). Nadto skarżący pomija, że przepis art. 5 §2 kpk wprost odnosi się do istnienia wątpliwości przy ustaleniu stanu faktycznego po stronie sądu orzekającego, a nie po stronie wywodzącej środek odwoławczy (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013 roku, sygn. akt V KK 73/13, LEX 1331404).

Zarzut naruszenia art. 410 kpk może być zasadny jedynie w przypadku, gdy sąd opierał się na materiale dowodowym, który w sprawie nie został ujawniony, bądź orzekał w oparciu jedynie o część ujawnionego materiału dowodowego (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2013 roku, sygn. akt IV KK 82/13, LEX 1350322).

Obraza przepisu art. 424 kpk nigdy nie jest naruszeniem prawa procesowego mającym wpływ na treść orzeczenia, bowiem do sporządzenia uzasadnienia dochodzi po wydaniu wyroku (patrz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 2013 roku, sygn. akt II AKa 95/13, LEX 1312112).

Obraza art. 4 kpk nie może być podstawą zarzutu apelacyjnego, bowiem formułuje ogólną zasadę procesową, której naruszenie może nastąpić przez obrazę konkretnych przepisów postępowania gwarantujących realizację zasady obiektywizmu (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2010 roku, sygn. akt III KK 92/10, OSNwSK z 2010 roku, z. 1, poz. 775).

Problematyką wskazania jako podstaw apelacyjnych w ramach przesłanki określonej w art. 438 pkt 3 kpk, art. 4 kpk, art. 410 kpk oraz art. 424 kpk zajął się także w sposób analogiczny jak w wyżej cytowanych orzeczeniach Sąd Apelacyjny w Krakowie, wydając w dniu 14 maja 2008 roku wyrok w sprawie II AKa 50/08, opublikowany w KZS z 2008 roku, z. 9, poz. 35.

Niezależnie jednak od powyższego wnioski apelacyjne uzasadnienia apelacji oraz wystąpienie apelacyjne pełnomocnika wnioskodawczyni wskazuje, iż zgadza się on z ustaleniami poczynionymi przez Sąd Okręgowy, jednocześnie ocenia, iż postawa wnioskodawczyni nie została należyście doceniona, co znalazło wyraz w kwocie zasądzzonego zadośćuczynienia, zwłaszcza w kontekście sytuacji w jakiej obecnie znajduje się Z. Ł..

Podnieść należy więc, iż zarówno Sąd I instancji, jak i sąd odwoławczy, dostrzegają, iż osoba wnioskodawczyni jest wielce zasłużona w zakresie walki i działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Tym niemniej przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie było zadośćuczynienie w związku z internowaniem wnioskodawczyni w okresie stanu wojennego i brak było podstaw, aby przy zasądzeniu zadośćuczynienia brać pod uwagę te okoliczności, które choć tragiczne dla wnioskodawczyni i świadczące o jej wielkiej odwadze osobistej, dotyczyły okresu przed internowaniem, względnie są związane z jej obecną sytuacją.

Skarżąca nie wykazała związku tych okoliczności z internowaniem wnioskodawczyni i przywołana w tym zakresie argumentacja na istnienie takiego związku nie wykazuje.

Mając więc powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż ustalenia Sądu I instancji, jakie odnoszą się do okresu internowania i warunków w jakich on przebiegał, są w istocie niekwestionowane. Oceny Sądu Okręgowego także nie, bowiem są one pozytywne dla wnioskodawczyni i znajdują oparcie w treści jej zeznań.

W powyższej sytuacji brak więc było podstaw do uwzględnienia apelacji i dlatego orzeczono jak w sentencji.